

WYZNACZANIE CIEPŁA PAROWANIA WODY NA PODSTAWIE PRZEBIEGU ZALEŻNOŚCI TEMPERATURY WRZENIA OD CIŚNIENIA

I. Zagadnienia

1. Zjawisko parowania.
2. Ciepło parowania.
3. Wrzenie cieczy – temperatura wrzenia.
4. Para nasycona.
5. Wykres charakterystyczny dla wody. Punkt potrójny.
6. Wyprowadzenie, interpretacja wzoru Clapeyrona-Clausiusa $q = T(V - V_0) \frac{dp}{dt}$

II. Literatura

1. S. Szczeniowski, Fizyka doświadczalna, cz.II.
2. R. Resnick, D. Halliday, Fizyka, t.I.
3. B. Jaworski, Kurs Fizyki, t.I.
4. T. Dryński, Laboratorium fizyczne.
5. Zeszyty laboratoryjne nr 9.

III. Wykonanie ćwiczenia

1. Włączyć kuchenkę do sieci (pokrętko w pozycji 6) i otworzyć kran połączony z chłodnicą. Odczekać, aż temperatura wzrośnie do ok. 50⁰ C.
2. Odkręcić kran doprowadzający wodę do pompki wodnej. Ustawić kurek trójdrożny w położeniu I i odpompowywać układ pomiarowy aż do osiągnięcia wskazań próżniomierza a = 0,06 MPa. Zapowietrzyć pompkę wodną (kurek w poł. II). Pokrętko kuchenki ustawić w pozycji 3, poczekać aż woda zacznie intensywnie wrzeć.
3. Odczytać temperaturę wrzenia wody pod ciśnieniem: p = 0,1 – a [MPa]   0,1 MPa ≈ 1 at
4. Zapowietrzyć układ (kurek w położeniu III) tak, aby ciśnienie p w kolbie nieco wzrosło np. o 0,005 MPa. Po ustaleniu się temperatury wrzenia wody, zanotować jej wartość. Utrzymywać stałą wartość ciśnienia !!!.
5. Postępując jak w pkt 4 odczytywać kolejno temperaturę wrzenia T_w dla wyższych wartości ciśnienia (np. co 0,005 MPa aż do ciśnienia atmosferycznego). Wykonać ok. 12 pomiarów.
6. Doświadczenie należy wykonać co najmniej dwukrotnie. Przed powtórным wykonaniem ostudzić kolbę z wodą. Obliczyć wartości średnie temperatury wrzenia pod zadanym ciśnieniem.
7. Wykreślić zależność temperatury wrzenia T_w (w Kelvinach) od ciśnienia p.
8. Wykreślić krzywą zależności ln p od 1/T_w i wyznaczyć metodą regresji liniowej współczynnik kierunkowy otrzymanej prostej β.

UWAGA ! Nie wolno przestawiać kurka bezpośrednio z położenia I w położenie III (z pominięciem położenia II) i odwrotnie.

9. Obliczyć molowe ciepło parowania wody C_p z zależności: C_p = βNk

gdzie: N – liczba Avogadry
k – stała Boltzmana

Tabela pomiarów

Wskazania próżniomierza [MPa]	Ciśnienie p = 0,1 – a [MPa]		T _w [K]		$\bar{p}$ [MPa]	$\bar{T}_w$ [K]	C _p [J/mol]
	I	II	I	II			